

Leerplan

OPLEIDING

Medewerker groen- en tuinbeheer

Modulair

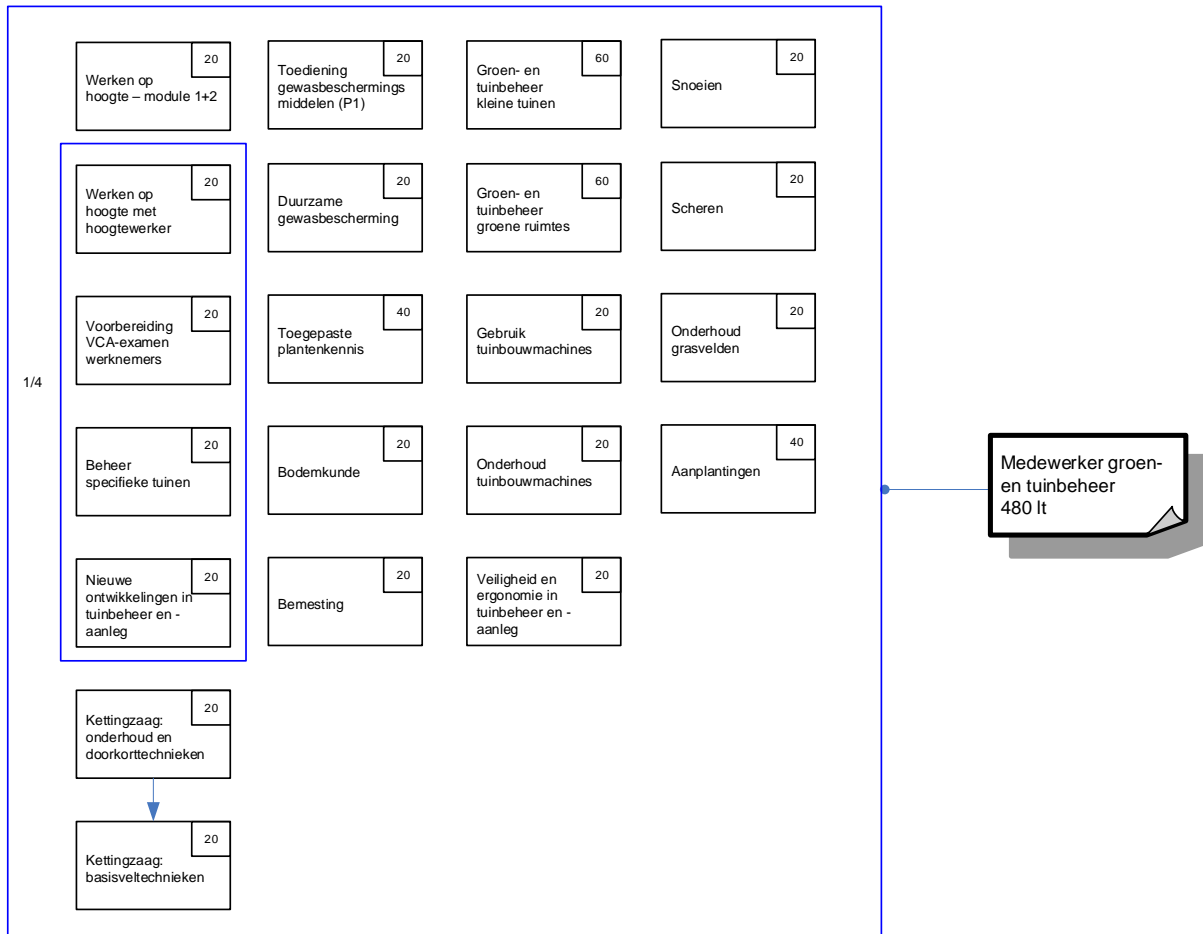
Studiegebied
Land- en tuinbouw

INHOUDSTAFEL

1	Inleiding.....	3
1.1	Modulair traject.....	3
1.2	Relatie tot het opleidingsprofiel.....	4
1.3	Totstandkoming van het leerplan.....	4
2	Visie op het leren van volwassenen.....	5
3	Minimale materiële vereisten.....	6
3.1	Algemeen.....	6
3.2	Specifieke uitrusting en materialen.....	6
4	Evaluatie van de cursisten.....	7
4.1	Regelgeving m.b.t. evaluatie in het volwassenenonderwijs.....	7
4.2	Kwaliteit van de evaluatie.....	7
4.3	Breed evalueren.....	9
5	Algemene doelstellingen van de opleiding.....	10
6	Leerplandoelstellingen per module.....	12
6.1	Module: Werken op hoogte – module 1+2 (M RBW C233 - 20 lestijden).....	13
6.2	Module: Kettingzaag: onderhoud en doorkorttechnieken (M LT G068 - 20 lestijden).....	15
6.3	Module: Kettingzaag: basisveltechnieken (M LT G069 - 20 lestijden).....	17
6.4	Module: Toegepaste plantenkennis (M LT G072 - 40 lestijden).....	19
6.5	Module: Bodemkunde (M LT G073 - 20 lestijden).....	21
6.6	Module: Bemesting (M LT G074 – 20 lestijden).....	22
6.7	Module: Toediening gewasbeschermingsmiddelen (P2) (M LT 104 - 80 lestijden).....	23
6.8	Module: Duurzame gewasbescherming (M LT G071 - 20 lestijden).....	25
6.9	Module: Gebruik tuinbouwmachines (M LT G077 - 20 lestijden).....	27
6.10	Module: Onderhoud tuinbouwmachines (M LT G078 - 20 lestijden).....	29
6.11	Module: Veiligheid en ergonomie in tuinbeheer en -aanleg (M LT G079 – 20 lestijden).....	30
6.12	Module: Aanplantingen (M LT G083 - 40 lestijden).....	32
6.13	Module: Snoeien (M LT G080 - 20 lestijden).....	34
6.14	Module: Scheren (M LT G081 - 20 lestijden).....	36
6.15	Module: Onderhoud grasvelden (M LT G082 - 20 lestijden).....	37
6.16	Module: Groen- en tuinbeheer - kleine tuinen (M LT G075 - 60 lestijden).....	39
6.17	Module: Groen- en tuinbeheer - groene ruimtes (M LT G076 - 60 lestijden).....	43
6.18	Module: Werken op hoogte met hoogtewerker (M RBW C234 - 20 lestijden).....	48
6.19	Module: Voorbereiding VCA-examen werknemers (M RBW C235 - 20 lestijden).....	49
6.20	Module: Nieuwe ontwikkelingen in tuinbeheer en -aanleg (M LT G067 - 20 lestijden).....	51
6.21	Module: Beheer specifieke tuinen (M LT G066 - 20 lestijden).....	53

1 INLEIDING

1.1 MODULAIR TRAJECT

1.2 RELATIE TOT HET OPLEIDINGSPROFIEL

De opleiding **Medewerker groen- en tuinbeheer** hoort thuis in het studiegebied LAND- EN TUINBOUW van het secundair volwassenenonderwijs en is modulair opgebouwd. Dit leerplan is gebaseerd op het gelijknamige opleidingsprofiel.

De opleiding is afgeleid van de erkende beroepskwalificatie Medewerker groen- en tuinbeheer (2019). De beroepskwalificatie is ingeschaald op niveau 2 van de Vlaamse kwalificatiestructuur.

De opleiding **Medewerker groen- en tuinbeheer** omvat in totaal 480 lestijden en wordt bekrachtigd met het certificaat MEDEWERKER GROEN- EN TUINBEHEER en een bewijs van beroepskwalificatie MEDEWERKER GROEN- EN TUINBEHEER van niveau 2..

In het opleidingsprofiel werd per module een selectie gemaakt van activiteiten en te integreren ondersteunende kennis uit de erkende beroepskwalificatie.

In dit leerplan worden per module alle activiteiten met de te integreren kenniselementen uit het opleidingsprofiel als leerplandoelstellingen opgenomen.

Attitudes worden niet afzonderlijk als dusdanig benoemd, noch in het opleidingsprofiel noch in de beroepskwalificatie waarvan het opleidingsprofiel is afgeleid. Dit leerplan gaat er van uit dat de door het beroepsveld gewenste attitudes waar nodig in de beroepskwalificatie mee in rekening zijn genomen in de formulering van de competenties.

Deze werkwijze heeft tot doel de opleiding op een competentiegerichte manier te benaderen, waarbij de focus ligt op het verwerven van competenties als zijnde een **geïntegreerd geheel van vaardigheden, kennis en attitudes**.

1.3 TOTSTANDKOMING VAN HET LEERPLAN

Dit leerplan kwam tot stand met medewerking van:

- PCVO Limburg
- CVO Brussel
- CVO SVG

2 VISIE OP HET LEREN VAN VOLWASSENEN

Centraal in deze visie staan de competentieontwikkeling en de persoonlijke groei van de cursist. Een competentie wordt omschreven als de bekwaamheid om kennis, vaardigheden en attitudes in het handelen geïntegreerd aan te wenden voor maatschappelijke activiteiten (Decreet betreffende de kwalificatiestructuur, 30 april 2009). In het hoger onderwijs worden competenties domeinspecifieke leerresultaten genoemd. Dit houdt in dat het accent niet ligt op het onderwijzen door de leerkracht, maar wel op het leren door de cursist. Louter kennisoverdracht is te vermijden, aangezien in de 21ste eeuw kennis per definitie dynamisch en oneindig is. Er is te veel kennis om ze paraat te kunnen houden. **Leren omgaan met kennis** is daarom belangrijker dan de kennis op zich.

Concreet betekent dit een combinatie van volgende elementen:

- **het ontwikkelen van competenties is een groeiproces.** Door te leren reflecteren op zijn handelen komt de cursist geleidelijk tot een verbreding, verdieping en verrijking van zijn competenties. Verbreden houdt in dat de cursist de competenties kan toepassen in verschillende en in toenemend complexe situaties. Verdieping betekent dat de cursist de competenties door toenemende bewustheid en reflectie steeds beter integreert. Verrijking tenslotte wil zeggen dat de competenties steeds meer iets van de persoon zelf worden, dat de cursist ze bewuster inzet.
- **de cursist leert in een betekenisvolle context.** Kennis, vaardigheden en houdingen dienen zoveel mogelijk geïntegreerd te worden aangeboden. De kennis moet functioneel zijn. Dit verhoogt bovendien de intrinsieke motivatie van de cursist.
- **de nadruk ligt op kennisconstructie i.p.v. op kennisreproductie** door de cursist. Niet de vraag wat iemand leert, maar wel hoe hij leert komt centraal te staan. De activiteit van de leerkracht moet vooral gericht zijn op de kwaliteit van die kennisconstructie. Zijn rol verschuift van lesgever naar begeleider van leerprocessen.
- **de cursist leert in toenemende mate de verantwoordelijkheid op te nemen voor zijn eigen ontwikkeling.** Het is belangrijk dat de cursist zoveel mogelijk sturing kan geven aan het eigen leerproces omdat hierdoor de kwaliteit verhoogt van de kennis die hij verwerft. Dit houdt in dat ook voldoende aandacht gaat naar het ontwikkelen van metacognitieve vaardigheden zoals leren leren, leren reflecteren over het eigen leerproces en ontwikkelen van het zelfstandig leervermogen.
- **het onderwijs houdt rekening met individuele verschillen tussen cursisten.** Er moeten mogelijkheden worden ingebouwd tot differentiatie op vlak van studietempo, inhoud en leerweg. Uitwerken van individueel aangepaste leertrajecten en erkennen van eerder verworven competenties krijgen hierin hun plaats.
- Daaraan gekoppeld moet een **adequate leeromgeving** gecreëerd worden. Dat is een leeromgeving die:
 - levensecht is en uitnodigt tot activiteit, d.w.z. zoveel mogelijk aansluit bij de realiteit om de betrokkenheid van de cursist te verhogen;
 - naast cognitieve inhouden ook vaardigheden en attitudes betreft in het leerproces;
 - rekening houdt met de leerstijl van de cursist. De manier van leren is bepalend voor de kwaliteit van de opgedane kennis, inzichten en vaardigheden. Uit de confrontatie met andere leerstijlen ontwikkelt de cursist een eigen leerstijl;
 - het zelfgestuurd leren stimuleert door de cursist aan te moedigen en te ondersteunen om op een actieve wijze tot kennisconstructie te komen en te reflecteren over zijn leerproces;
 - zorgt dat de cursist systematisch het besef van eigen bekwaamheid ontwikkelt door het regelmatig geven van feedback en het leren reflecteren.

Elk centrum bepaalt zelf hoe het competentie-ontwikkelen onderwijs invult.

3 MINIMALE MATERIËLE VEREISTEN

Voor deze opleiding dienen de lokalen alsook de overige materiële vereisten (gereedschappen, machines, uitrusting e.d.) steeds te beantwoorden aan de reglementaire eisen op het vlak van veiligheid, gezondheid, ergonomie en milieu.

Het betreft de materiële vereisten die minimum noodzakelijk zijn voor een kwaliteitsvolle realisatie van het leerplan.

Om de leerplandoelstellingen geïntegreerd te realiseren is het noodzakelijk dat de lessen gegeven worden in een daartoe aangepast (vak)lokaal.

3.1 ALGEMEEN

- Nutsvoorzieningen: water en elektriciteit + Perslucht
- ICT-voorzieningen om op een kwaliteitsvolle manier met audiovisueel materiaal te kunnen werken o.a. projectmogelijkheid
- Een internetverbinding met een aanvaardbare snelheid
- PBM en CBM in functie van de risico-analyse
- Bergruimte
- Werkruimte met werkbanken en nodige materiaal voor mechanisatie en/of herstellingen

3.2 SPECIFIEKE UITRUSTING EN MATERIALEN

- Buitenterreinen of praktijkplaatsen
- Handwerktuigen: klein alaam snoeischaren, takkenscharen, snoeizaag, al dan niet elektrisch
- Opslagruimte of loods
- Ladder, snoeiladder en steiger
- Machines: frees, rotoeg, hakselaar, bosmaaier, grasmaaier, kantensnijder, haagscharen, sproeivat ,bladblazer, aanhanger (materiaal zekeren lading), verticuteer machine, grondboor, bladblazer, haagschaar, telescoop haagschaar, bosmaaier, hogedrukreiniger
- Grote EHBO koffer
- Meetapparatuur: laser ,waterpassing, grote rolmeter (min 50m)
- Waterpartij en bijhorende uitrusting
- Kettingzaag en toebehoren: verschillende types kettingzagen, zaagbroek klasse I, zaaglarzen klasse I, veiligheidshelm, velhevel, wiggen, tirefort tot 5T, staalkabel, spankoorden, katrollen, muscatons, stropriemen, hijsbanden, klein materiaal voor kettingzaag onderhoud en herstelling
- Brandstoffen en oliën, vetten. incl opslag
- 2 rijplaten

4 EVALUATIE VAN DE CURSISTEN

4.1 REGELGEVING M.B.T. EVALUATIE IN HET VOLWASSENENONDERWIJS

Het decreet van 20017 betreffende het volwassenenonderwijs stelt in art. 38, §1:

“Een evaluatie is een deskundige beoordeling van de mate waarin de cursist de doelstellingen uit het goedgekeurde leerplan heeft bereikt.

Een evaluatie kan georganiseerd worden in de vorm van een permanente evaluatie of in de vorm van een afsluitende evaluatie.

Het centrum organiseert voor elke module een evaluatie”.

De bovenstaande bepalingen gelden voor alle centra.

Elk centrum moet daarenboven een evaluatiereglement opstellen. De centra bepalen in dit reglement autonoom volgende zaken (decreet volwassenenonderwijs, art. 39):

“1° de evaluatievoorwaarden;

2° de vorm van iedere evaluatie;

3° de tijdvakken waarbinnen de evaluaties worden afgelegd;

4° de samenstelling van de evaluatiecommissies;

5° de wijze van beraadslaging door de evaluatiecommissies en bekendmaking van de evaluatieresultaten;

6° de procedure waarbij conflicten die plaatsvinden tussen de cursisten en de leden van de evaluatiecommissie voor de beraadslaging, worden behandeld of waarbij vermoede materiële vergissingen die na het afsluiten van de beraadslaging zijn vastgesteld, kunnen worden rechtgezet;

7° de procedure voor vrijstelling van evaluaties en voor de regeling van betwistingen hierover.”

4.2 KWALITEIT VAN DE EVALUATIE

Het uitgangspunt van elke evaluatie zijn de leerplandoelstellingen. Het is dan ook evident dat de evaluatie nagaat of en in hoeverre die doelen bereikt werden.

Elke module moet (afzonderlijk) worden geëvalueerd, ook indien het centrum ervoor opteert meerdere modules geïntegreerd aan te bieden.

4.2.1 CRITERIA VOOR KWALITEITSVOLLE EVALUATIE

Gezien er op basis van evaluatiegegevens uitspraken en beslissingen worden genomen over cursisten, is het vanzelfsprekend dat dit gebeurt op basis van een kwaliteitsvolle evaluatie.

Een kwaliteitsvolle evaluatie voldoet minstens aan vier criteria: validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en feedback.

➤ **Validiteit** : meet de evaluatie wat ze beoogt te meten?

Als je bijvoorbeeld wil nagaan of de cursisten in staat zijn een werkplan op te maken dan doe gebruik je hiervoor een praktijktoets en geen kennistoets.

Of een evaluatie al dan niet valide is kan je nagaan aan de hand van de volgende vragen:

- zijn vooraf de belangrijkste leerdoelen die geëvalueerd moeten worden vastgelegd?
- zijn al deze leerdoelen uitgewerkt in vragen of opdrachten?
- zijn de vragen en opdrachten representatief voor de aangeboden leerstof?
- wordt aan elke leerplandoelstelling een score toegekend in functie van het gewicht van deze leerplandoelstelling?
- zijn de beoordelingscriteria in overeenstemming met de leerplandoelstellingen?

➤ **Betrouwbaarheid:** is de beoordeling correct, zitten er geen meetfouten in?

Het resultaat van een evaluatie kan door allerlei factoren, gelegen bij de cursist, bij de leerkracht, bij de omgeving, de toets..., beïnvloed worden.

Als bijvoorbeeld de ene leraar tips geeft tijdens de toets en een andere leraar niet dan kan dit invloed hebben op het resultaat.

Voor een betrouwbare toetsing is het belangrijk om deze factoren zo goed mogelijk onder controle te houden.

Je kan de betrouwbaarheid verhogen door na te gaan of:

- de toets afgestemd is op het niveau van de cursisten
- er duidelijke beoordelingscriteria en normen zijn vastgelegd
- je op basis van de toets in zijn geheel een onderscheid kan maken tussen cursisten die de stof goed en minder goed beheersen
- er voor parallelklassen afspraken gemaakt zijn rond het opstellen en afnemen van toetsen
- er een verbeterleutel is
- de kans op een toevalstreffer wordt uitgesloten.

➤ **Transparantie:** duidelijke informatie over de evaluatieprocedure en de beoordelingsmodaliteiten.

Evaluatie geeft sturing aan het leerproces van de cursist. Door duidelijk te communiceren over de manier van evalueren en beoordelen worden de cursisten in staat gesteld zich degelijk voor te bereiden en de evaluatieopdracht adequaat uit te voeren.

Een evaluatie is transparant als de cursisten duidelijk geïnformeerd zijn over:

- het tijdstip
- de doelstellingen
- de verwachtingen
- de beoordelingscriteria
- de puntenverdeling
- de toegestane tijd.

Ook op niveau van het team is het belangrijk om duidelijk te communiceren zodat er meer overeenstemming ontstaat tussen de beoordelingsaanpak van de verschillende leerkrachten en er een evenwichtige spreiding van evaluatiemomenten kan worden gerealiseerd.

➤ **Feedback:**

Het evaluatieproces eindigt niet met het mededelen van resultaten, maar omvat ook het geven van feedback (hoe heb ik het gedaan) en feed forward (hoe kan ik het beter doen).

Het spreekt voor zich dat evaluatie authentiek, efficiënt en didactisch relevant is.

➤ **Authenticiteit:** levensechtheid

De evaluatieopdracht moet een zo goed mogelijke nabootsing zijn van reële situaties.

➤ **Efficiëntie:** haalbaarheid

Een evaluatie is haalbaar als ze efficiënt te ontwikkelen, af te nemen, te corrigeren en te scoren is. Bij het evalueren moet rekening gehouden worden met de beschikbare tijd en mogelijkheden. Het is daarom beter kleinschalig te starten en voldoende tijd te voorzien. Ook is het wenselijk dat je kan rekenen op de steun van collega's.

➤ **Didactische relevantie:**

De cursisten ervaren de opdracht als betekenis- en waardevol zodat ze er iets van kunnen bijleren.

4.2.2 WANNEER EVALUEREN?

De regelgeving stelt dat een evaluatie kan georganiseerd worden in de vorm van een permanente evaluatie of in de vorm van een afsluitende evaluatie. Hiermee wordt bedoeld dat een centrum vrij is om te kiezen voor:

- één eindevaluatie op het einde van een module of
- meerdere evaluatiemomenten tijdens de looptijd van de module of
- een combinatie van beide.

Vanuit een competentiegerichte benadering van evaluatie verdient het aanbeveling dat je zowel ontwikkelings- als beoordelingsgericht evalueert.

4.3 BREED EVALUEREN

Bij breed evalueren wordt gebruik gemaakt van verschillende evaluatievormen en -methodieken. Denk bijvoorbeeld aan co-evaluatie, peer-evaluatie, portfolio, zelf-evaluatie, casustoets, klassiek examen, simulatie ... Niet elke evaluatievorm is voor elk doel en op elk moment geschikt.

5 ALGEMENE DOELSTELLINGEN VAN DE OPLEIDING

In deze opleiding leert de cursist In de opleiding “Medewerker groen- en tuinbeheer” leert men de basiscompetenties met betrekking tot het onderhoud van tuinen en groene zones, de uitvoering van aanplantingen, het onderhoud van grasvelden, het werken met courante tuinbouwmachines, het snoeien en scheren van aanplantingen, de bestrijding van onkruid, ziekten en plagen, het onderhoud van vijvers en waterpartijen en het onderhoud van infrastructuur.

Na de opleiding kan de cursist:

- Kennis nemen van de opdracht
- Werken op een gezonde, veilige en milieubewuste manier
- Mee helpen met het transport van en naar de locatie
- Helpen bij de voorbereidingen
- De werkzaamheden voorbereiden
- Tuinen en groene zones onderhouden
- Aanplantingen uitvoeren
- Grasvelden onderhouden
- Met courante tuinmachines werken
- Struiken, heesters, jonge en kleine bomen volgens de groeirichting of de vereiste vorm snoeien
- Hagen scheren
- Onkruid, ziekten en plagen bestrijden
- Vijvers en waterpartijen onderhouden
- Afwateringssystemen, verhardingen, kleine bouwkundige elementen en technische voorzieningen onderhouden
- De werkzaamheden controleren en opruimen
- Machines en materieel reinigen en het basisonderhoud uitvoeren
- De eigen deskundigheid opbouwen

De cursist maakt tijdens de opleiding kennis met de context waarin het beroep wordt uitgeoefend:

- Omgevingscontext:
 - De beroepsbeoefenaar voert zijn werkzaamheden uit voor bedrijven of organisaties die te maken hebben met het beheer van beplanting, verhardingen, water(partijen) en technisch en bouwkundige voorzieningen. Hij is tewerkgesteld in overheids- of private bedrijven
 - Het beroep wordt uitgeoefend buiten, in groene omgevingen
 - De medewerker groen- en tuinbeheer wordt blootgesteld aan wisselende weersomstandigheden
 - De weersomstandigheden hebben een invloed op de werkuren en -dagen. Tijdens bepaalde weersomstandigheden kan het werk niet worden aangevat of moet het werk worden gestopt (weerverlet).
 - De medewerker groen- en tuinbeheer heeft te maken met wisselende toestand van bodems
 - De beroepsuitoefening kent seizoensgebonden arbeid omdat sommige werkzaamheden op bepaalde momenten moeilijk kunnen uitgevoerd worden
 - Het beroep houdt verplaatsingen in: de werkzaamheden worden meestal op locatie uitgevoerd (werven)
 - De beroepsbeoefenaar komt voornamelijk in contact met klanten en collega's
- Handelingscontext:
 - De medewerker groen- en tuinbeheer werkt volgens de instructies en de werkopdrachten van de leidinggevende
 - De beroepsbeoefenaar werkt in teamverband
 - De medewerker groen- en tuinbeheer zal in bepaalde omstandigheden zijn werkzaamheden volledig moeten afwerken, zelfs wanneer de gebruikelijke arbeidsduur overschreven werd
 - De medewerker groen- en tuinbeheer werkt zijn taken af binnen de vooropgestelde tijd en volgens de planning

- De werkzaamheden zijn deels routinematig of repeterend van aard : tijdens bepaalde periodes moeten dezelfde specifieke activiteiten uitgevoerd worden gedurende meerdere dagen en /of weken na elkaar
- De werkomstandigheden verschillen sterk per project/opdracht
- De beroepsbeoefenaar heeft aandacht voor en houdt voortdurend rekening met de natuur, veiligheid, milieu en klanten en/of publiek
- Het dragen van beschermingskledij is verplicht
- De medewerker groen- en tuinbeheer moet met verschillende machines, apparaten en gereedschappen kunnen werken/omgaan op een correcte en veilige manier om risico's te vermijden
- Hij/zij vermijdt beschadiging van machines en materieel
- De beroepsbeoefenaar heeft aandacht voor een beleefde omgang met klanten, publiek, opdrachtgevers en collega's
- De beroepsbeoefenaar heeft aandacht voor de kwaliteit van de geleverde werkzaamheden en het respecteren van de vooropgestelde tijd/planning
- Gezien de medewerker groen- en tuinbeheer vaak in een gebukte houding werkzaamheden verricht en/of zware voorwerpen/lasten moet dragen is ergonomisch verantwoord werken verplicht

De beroepsbeoefenaar oefent zijn/haar beroep uit met volgende **graad van autonomie**:

Is zelfstandig in

- de uitvoering van zijn opdracht en de volgorde van de werkzaamheden binnen de opdracht : het helpen organiseren van het transport van en naar de werf, het voorbereiden van de gronden, het aanplanten en aanleggen, het uitvoeren van infrastructuurwerken, het oplossen van eenvoudige problemen, het reinigen en onderhouden van gebruikte machines en materieel, het opruimen en controleren van de eigen werkzaamheden. De medewerker groen- en tuinbeheer werkt onder de verantwoordelijkheid van de leidinggevende.

Is gebonden aan

- de werkopdracht, de instructies van de leidinggevende, de procedures en bedrijfsrichtlijnen, de vigerende wet- en regelgeving met betrekking tot groen- en tuinbeheer

Doet beroep op

- de leidinggevende bij problemen die hij zelf niet kan oplossen ; hij rapporteert aan de leidinggevende over de eigen werkzaamheden

De beroepsbeoefenaar neemt tijdens zijn beroepsbeoefening volgende **verantwoordelijkheden** op:

- (Neemt kennis van de opdracht
- Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier
- Werkt met courante tuinbouwmachines en/of materieel
- Bouwt eigen deskundigheid op
- Controleert de werkzaamheden en ruimt op
- Reinigt en doet basisonderhoud van machines en materieel
- Helpt mee met het transport van en naar de locatie
- Helpt bij de voorbereidingen van het terrein op de locatie
- Bereidt de werkzaamheden voor op de locatie
- Voert aanplantingen uit
- Onderhoudt tuinen en groene zones (buiten of binnen) (verticuteren, behandelen of vervangen van planten,)
- Onderhoudt het grasveld (gazons, sportvelden, golfterreinen,)
- Voert bestrijding uit van onkruid, ziektes en plagen
- Snoeit struiken, heesters, jonge en kleine bomen volgens de groeirichting of de vereiste vorm
- Scheert hagen
- Onderhoudt vijvers en waterpartijen
- Onderhoudt afwateringssystemen, verhardingen, kleine bouwkundige elementen en technische voorzieningen

6 LEERPLANDOELSTELLINGEN PER MODULE

Leeswijzer bij de leerplandoelstellingen en specifieke pedagogisch didactische wenken per module

Het leerplan bestaat uit twee blokken:

BLOK1: DE TE BEREIKEN LEERPLANDOELSTELLINGEN

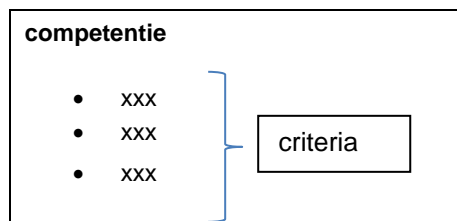
Het realiseren van de leerplandoelstellingen bij de cursisten vormt de **kernopdracht** van de leraar.

- In de eerste kolom staan de **competenties** zoals opgenomen in de erkende beroepskwalificatie/het opleidingsprofiel. Ze geven weer welk gedrag van de cursisten verwacht wordt om aan te tonen dat zij de competenties verworven hebben.

De competenties

- zijn geformuleerd in termen van waarneembaar gedrag;
- bevatten een (handelings)werkwoord dat duidelijk verwijst naar het vereiste beheersingsniveau;
- bevatten tevens de criteria die noodzakelijk zijn om de desbetreffende competentie te bereiken.

Voorbeeld:

- De **code** in de tweede kolom verwijst naar de code van de erkende beroepskwalificatie zoals opgenomen in het opleidingsprofiel, waardoor op een transparante manier wordt aangegeven hoe de competenties van de beroepskwalificatie/het opleidingsprofiel op een herkenbare manier in het leerplan zijn opgenomen.
- De derde kolom bevat de **te integreren ondersteunende kenniselementen**. Deze kenniselementen zijn geen doelstelling op zich, maar moeten in de criteria geïntegreerd worden om de bovenliggende competentie te bereiken.

De leerplandoelstellingen van de modules moeten worden gelezen in functie van

- de algemene doelstellingen van de opleiding zoals omschreven in [hoofdstuk 5](#), met inbegrip van de context, graad van autonomie en verantwoordelijkheden.
- de algemene doelstelling van de module.

BLOK 2: DE SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

De kolom uiterst rechts geeft een aantal **specifieke pedagogisch-didactische wenken** mee die inspirerend kunnen zijn bij het leerproces. Ze zijn echter vrijblijvend: uiteindelijk beslist de leraar eigenhandig over het didactisch proces binnen de visie op leren en evalueren van het centrum.

6.1 MODULE: WERKEN OP HOOGTE – MODULE 1+2 (M RBW C 233 - 20 LESTIJDEN)

6.1.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist veilig te werken op hoogte. Men leert correct gebruik te maken van ladders en steigers.

De cursist leert om een eenvoudige steiger op te bouwen, te controleren, te beveiligen en te betreden. De nodige beschermingsmiddelen worden hierbij gebruikt.

6.1.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.1.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>werken op hoogte</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – gebruikt ladders volgens de veiligheidsregels als toegangsmiddel – gebruikt steigers volgens de instructies en veiligheidsregels – gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) aangepast aan de werkomstandigheden 	18	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van voorschriften voor het veilig werken op hoogte – Kennis van PBM's en CBM's – Kennis van maatregelen ter preventie van het vallen van personen en voorwerpen van een steiger – Kennis van voorwaarden om een steiger te betreden – Kennis van het monteren en demonteren van schragen en steigers – Kennis van gebreken aan de schragen en steigers – Kennis van verankeringen – Kennis van het installeren van vangnetten en geschikte randbeveiliging... – Kennis van steigerklassen 	<ul style="list-style-type: none"> – Besteed ruime aandacht aan veiligheidsvoorschriften bij het werken op hoogte. – Volg de vigerende regelgeving goed op! Een attest veilig werken op hoogte is verplicht bij de beroepsuitoefening.
<p>een eenvoudige steiger opbouwen</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – monteert en demonteert schragen en steigers volgens de instructies en veiligheidsregels – controleert de steigerklasse en doet een visuele controle van een steiger voor ingebruikname – herkent en signaleert gebreken van de schragen en steigers en de onderdelen aan de bevoegde persoon – voert de gepaste verankeringen uit – installeert vangnetten en geschikte randbeveiliging – gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) aangepast aan de werkomstandigheden 	19		

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.2 MODULE: KETTINGZAAG: ONDERHOUD EN DOORKORTTECHNIKEN (M LT G068 - 20 LESTIJDEN)

6.2.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module maakt de cursist kennis met de kettingzaag in al haar facetten, zowel wat betreft onderdelen en werking, als onderhoud en gebruik. De cursist leert met welke gezond- en veiligheidsaspecten rekening moet gehouden worden. Er wordt aangeleerd hoe hout met beperkte doorsnede afgekort wordt en hoe hulpmiddelen veilig gebruikt kunnen worden voor het manipuleren en stapelen van hout.

6.2.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.2.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>doorkorttechnieken toepassen met een kettingzaag</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zorgt voor de eigen veiligheid en die van anderen in de werkzone (PBM, EHBO-kit, risicoanalyse /noodprocedure, ...) – Onderhoud en controleert de kettingzaag op de algemene conditie, scherpte en veiligheidsvoorzieningen – Scherpt de hele ketting – Gebruikt aangepaste, veilige doorkorttechnieken met gepast materiaal – Zorgt bij het toepassen van doorkorttechnieken voor een correcte lichaamshouding en positie – Zet kettingrem steeds op voor verplaatsing of als machine met één hand wordt gelost – Kiest en gebruikt de geschikte hulpmiddelen om hout te verplaatsen 	27	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis van wet- en regelgeving, procedures, organisatierichtlijnen in functie van uit te voeren taken – Basiskennis van weersinvloeden op de activiteiten – Basiskennis van veiligheidsvoorschriften – Basiskennis van mechanisch onderhoud – Basiskennis van hout onder spanning en de mogelijke gevolgen – Kennis over bouw en werking van de kettingzaag, de veiligheidsvoorzieningen en het vereiste onderhoud – Kennis van de verschillende werkwijzen met correcte houding en zaagtechnieken met een kettingzaag – Kennis van correct gebruik hulpmiddelen om hout te verplaatsen of vasthangende boom neer te halen – Kennis van het onttakken en verzagen van geveldde bomen 	<p>Geef realistische opdrachten</p> <p>Verwijs de cursisten naar de risicoanalyse</p> <p>Wijs er de cursisten o.a. op brandstoffen op veilige afstand te bewaren tijdens het werken met de kettingzaag.</p> <p>Bijv. door hakselen of maken van ecowal.</p>

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische werken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
Competenties		<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van veilig werken met kettingzaag – Kennis van risico's – Kennis van hef- en tiltechnieken – Kennis van verwerken van het restmaterialen – Kennis van het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen – Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde 	

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.3 MODULE: KETTINGZAAG: BASISVELTECHNIKEN (M LT G069 - 20 LESTIJDEN)

6.3.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist de juiste technieken om kleine en hellende bomen te vellen. Vasthangende bomen worden neergehaald via handhulpmiddelen. Bomen worden onttakt en stammen afgekort.

6.3.2 BEGINSITUATIE

De cursist beschikt over het deelcertificaat van de module "Kettingzaag: onderhoud en doorkorttechnieken" of voldoet aan één van de overige toelatingsvoorwaarden voor sequentieel geordende modules van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

6.3.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>bomen vellen met stam op velhoogte kleiner dan zaagbladlengte met een kettingzaag</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Controleert de werkplek en de toestand van de te vellen bomen – Zorgt voor de eigen veiligheid en die van anderen in de werkzone (PBM, EHBO-kit, risicoanalyse /noodprocedure ...) – Bereidt voorafgaand aan de velling de boom voor door het veilig uitvoeren van een stamreiniging – Verwijdert, indien nodig, wortelaanzetten – Maakt correct een valkerf*, spintsnedes* en velsnede* – Behoudt een breuklijst* van niet minder dan 10% van de stamdiameter op velhoogte – Velt bomen met stam op velhoogte kleiner dan zaagbladlengte, op een veilige en ergonomische manier – Onttakt en kort een stam af op een veilige en ergonomische manier – Haalt een (vasthangende) boom veilig en ergonomisch neer (keuze werkpositie, gepaste hulpmiddelen, vluchtroute, ...) 	28	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis van wet- en regelgeving, procedures, organisatierichtlijnen in functie van uit te voeren taken – Basiskennis van weersinvloeden op de activiteiten – Basiskennis van veiligheidsvoorschriften – Basiskennis van mechanisch onderhoud – Basiskennis van hout onder spanning en de mogelijke gevolgen – Kennis over bouw en werking van de kettingzaag, de veiligheidsvoorzieningen en het vereiste onderhoud – Kennis van de verschillende werkwijzen met correcte houding en zaagtechnieken met een kettingzaag – Kennis van veilig werken met kettingzaag – Kennis van correct gebruik hulpmiddelen om hout te verplaatsen of vasthangende boom neer te halen 	<p>Geef realistische opdrachten</p> <p>Verwijs de cursisten naar de risicoanalyse</p> <p>Wijs er de cursisten o.a. op brandstoffen op veilige afstand te bewaren tijdens het werken met de kettingzaag.</p> <p>Bijv. door hakselen of maken van ecowal.</p>

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische werken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
De cursist kan		<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van aangepaste veltechnieken voor bomen met kleinere diameter op velhoogte dan zaagbladlengte – Kennis van het onttakken en verzagen van gevelde bomen – Kennis van risico's – Kennis van hef- en tiltechnieken – Kennis van verwerken van het restmaterialen – Kennis van het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen – Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde 	

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.4 MODULE: TOEGEPASTE PLANTENKENNIS (M LT G072 - 40 LESTIJDEN)

6.4.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module verwerft de cursist inzicht in het gangbare gamma planten. Men leert van planten de karakteristieken, de habitat, de groei en het onderhoud kennen.

De cursist leert het onderhoud van planten op basis van de karakteristieken toepassen.

6.4.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.4.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>rekening houden met de karakteristieken, de habitat en de groei van planten tijdens activiteiten in het kader van groen- en tuinbeheer en tuinaanleg en -beheer</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none">– Houdt rekening bij het onderhoud van tuinen en groene zones (buiten of binnen) met de karakteristieken van planten– Herkent onkruid– Past technieken voor plantenvermeerdering en plantontwikkeling toe, rekening houdend met de karakteristieken van de plant– Kiest tijdens het beheer de juist verzorging voor de planten rekening houdend met de groei en het tijdstip– Herkent heesters, hagen, bloembollen, eenjarigen, vaste planten en bomen– Bepaalt de manier en tijdstip van vorm- en onderhoudssnoei, rekening houdend met de karakteristieken van de planten	23	<ul style="list-style-type: none">– Kennis van planten en hun kenmerken– Kennis van planten en hun optimale plaats– Kennis van onkruiden	

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>Competenties</p> <p>– Houdt bij aanplantingen rekening met habitat, groei en karakteristieken van de plant</p>			

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.5 MODULE: BODEMKUNDE (M LT G073 - 20 LESTIJDEN)

6.5.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist de samenstelling, de structuur en het profiel van de grond kennen en de invloed hiervan op de ontwikkeling van de planten. De cursist leert om de juiste bodembewerkingen te kiezen en de grond plant- of zaaiklaar te maken.

6.5.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.5.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Competenties	Code OP	
	rekening houden met de bodem bij activiteiten in het kader van groen- en tuinbeheer en tuinaanleg en -beheer	24	
De cursist	<ul style="list-style-type: none">– Kiest de juiste grondbewerking in functie van tuinbeheer of -aanleg en de bodem– De invloed inschatten van de samenstelling, de structuur en het profiel van de grond op de ontwikkeling van de plant– De grond plant- of zaaiklaar maken	<ul style="list-style-type: none">– Kennis van kenmerken van de bodem en grondsoorten– Kennis van grondbewerking: spitten, frezen, ...– Kennis van de weersinvloeden op de activiteiten– Kennis van gebruik van bodemverbeteraars	<p>Wijs erop dat de cursist de juiste aangepaste grondstoffen gebruikt voor iedere grondsoort</p> <p>Let op de juiste dosering van meststoffen en /of bodemverbeteraars</p> <p>Melden aan de leidinggevende als er plagen aanwezig zijn in de bodem</p>

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.6 MODULE: BEMESTING (M LT G074 – 20 LESTIJDEN)

6.6.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist de voedingstoestand van de bodem optimaliseren met bodemverbeteraar en bemesting. Men leert de juiste bemesting te kiezen op basis van een analyserapport.

6.6.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.6.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>rekening houden met bemesting bij activiteiten in het kader van groen- en tuinbeheer en tuinaanleg en -beheer</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none">– Kiest de passende meststoffen en bodemverbeteraars rekening houden met de kenmerken van de bodem of de grondsoorten, de beplanting en het analyserapport– De bemesting of bodemverbeteraar op de juiste manier aanbrengen– De weersinvloeden inschatten bij het plannen en uitvoeren van bemesting	25	<ul style="list-style-type: none">– Basiskennis van gebruik van meststoffen & bodemverbeteraars– Kennis van weersinvloeden op de activiteiten– Kennis van meststoffen	<p>Wijs de cursist er op dat het noodzakelijk is om de meststoffen zo egaal mogelijk te verspreiden.</p> <p>Bij gebruik van een meststof karretje de correcte instelling hiervan te verzekeren.</p>

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.7 MODULE: TOEDIENING GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN (P2) (M LT 104 - 80 LESTIJDEN)

6.7.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist een behandeling voor te stellen op basis van het ziektebeeld van de plant. Men leert het behandelingsmateriaal en de gewasbeschermingsmiddelen op een professionele en veilige manier te gebruiken voor de bestrijding van onkruid, ziektes en plagen. Na het volgen van deze module heeft de cursist de bekwaamheden verworven die vereist zijn voor een fytolicensie P2 Professioneel gebruiker.

6.7.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.7.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>op een gezonde, veilige en milieubewuste manier werken</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Past de veiligheidsvoorschriften toe 	2	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis van delen van expertise en kennis – Kennis van onkruiden, ziektes en plagen – Kennis van wet- en regelgeving met betrekking tot de werkzaamheden van groen- en tuinaanleg, groen- en tuinbeheer, procedures, bedrijfsrichtlijnen – Kennis van mondeling en schriftelijk rapporteren 	Typevoorbeelden van de verschillende organismen waaronder insecten, duizend- en miljoenpoten, mijten en spinnen, slakken, aaltjes, schimmels, bacteriën, virussen, ... Gebruik eventueel een lijst met de belangrijkste ziekten en plagen in de groensector.
<p>gewasbeschermings- en bestrijdingsmiddelen hanteren</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Spoort zelf problemen of ziektes bij planten op – Detecteert de ziekte – Gaat de mogelijke oorzaken van het probleem na – Kiest een behandelings- of bestrijdingsmethode (bemesting, pesticiden, ecologische bestrijding) – Remedieert de problemen/ziektes – Hanteert gewasbeschermings- en bestrijdingsproducten of begeleidt de medewerker die deze producten mag hanteren 	13	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van vereiste opleidingsonderwerpen voor het behalen van fytolicensie P2 – Grondige kennis van gebruik van bestrijdingsmiddelen – Grondige kennis van vakterminologie 	Behandel volgende categorieën van planten: sierplanten, fruit, groenten, akkerbouw, natuurlijke begroeiing. Verwijs de cursisten naar de risicoanalyse. Mechanische, fysische en biologische bestrijding, geïntegreerde bestrijding, geleide bestrijding, ...

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>De cursist kan</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zorgt dat de vigerende wetgeving wordt toegepast – Vult documenten in en rapporteert aan de zaakvoerder/diensthoud 			<p>Insecticiden, herbiciden, systemische en niet-systemische producten, ...</p> <p>inrichting en beheer van fytolokaal. Gevaarcategorieën, pictogrammen, R en S zinnen, erkeningsnummer, veiligheidsfiches, ... Driftreducerende doppen, veiligheids- en bufferzones, verharde oppervlakken, puntvervuiling, weersomstandigheden, ... Verwijs de cursisten naar de risicoanalyse.</p> <p>Voor het aanvragen van de fytolicensie informeer via volgende link: https://fytoweb.be/sites/default/files/guide/attachments/geldige_diplomas_en_getuigschriften_en_attesten_v12.4.pdf</p>

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.8 MODULE: DUURZAME GEWASBESCHERMING (M LT G071 - 20 LESTIJDEN)

6.8.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist op een duurzame manier de tuin te beschermen.

De cursist leert het belang kennen van insecten, geïntegreerde gewasbescherming, aangepaste plantencombinaties ter vervanging van de inzet van chemische middelen

6.8.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.8.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
De cursist kan op een gezonde, veilige en milieubewuste manier werken De cursist – Past de veiligheidsvoorschriften toe	2	<ul style="list-style-type: none">– Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer– Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde– Kennis van onkruiden Past de veiligheidsvoorschriften toe n, ziektes en plagen– Kennis van bestrijdingsmiddelen– Kennis van vakterminologie	Typevoorbeelden van de verschillende organismen waaronder insecten, duizend- en miljoenpoten, mijten en spinnen, slakken, aaltjes, schimmels, bacteriën, virussen, ... Gebruik eventueel een lijst met de belangrijkste ziekten en plagen in de groensector.
duurzame bestrijding uitvoeren van onkruid, ziektes en plagen De cursist – Raadpleegt de verantwoordelijke bij twijfel en/of onduidelijkheid – Voert de werkzaamheden uit volgens instructie/opdracht – Bestrijdt of voorkomt onkruid, ziektes en plagen op een duurzame manier met een minimale belasting voor het milieu – Past een behandelings- of bestrijdingsmethode (bestrijdingsmiddelen: ecologische bestrijding, ...) toe	13	<ul style="list-style-type: none">– Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal– Kennis van planten en hun kenmerken– Basiskennis van veiligheidsvoorschriften– Basiskennis van gebruik van bestrijdingsmiddelen	Behandel volgende categorieën van planten: sierplanten, fruit, groenten, akkerbouw, natuurlijke begroeiing. Verwijs de cursisten naar de risicoanalyse. Mechanische, fysische en biologische bestrijding, geïntegreerde bestrijding, geleide bestrijding, preventieve maatregelen in de tuin

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
Competenties – Inspecteert planten op de aanwezigheid van ziektes, parasieten, knaagdieren, ... – Past ecologische onkruidbestrijding toe – Merkt ziektes en mosvorming en problemen in het gazon op en meldt ze aan de tuinaanlegger/groenbeheerder			

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.9 MODULE: GEBRUIK TUINBOUWMACHINES (M LT G077 - 20 LESTIJDEN)

6.9.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist machines die men nodig heeft tijdens de werkzaamheden bij tuinbeheer en -aanleg correct en veilig te gebruiken en te reinigen.

6.9.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.9.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>op een gezonde, veilige en milieubewuste manier werken</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Past de veiligheidsvoorschriften toe 	2	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van het handgereedschap (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, ...) – Kennis van gebruiksmogelijkheden van machines die courant gebruikt worden in groen- en tuinbeheer en groen- en tuinaanleg (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, type brandstof, ...) – Basiskennis van veiligheidsvoorschriften 	<p>Verwijs de cursisten naar de risicoanalyse. Leer cursisten onderscheiden welke machines met welke gereedschappen gereinigd dienen te worden: perslucht water en spons, hogedrukreiniger, stalen borstel,...</p>
<p>met courante tuinbouwmachines en/of materieel werken</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Maakt de machines en werktuigen gebruiksklaar en/of past ze aan – Hanteert courante tuinbouwmachines op correcte en veilige manier – Zorgt, tijdens de werkzaamheden, dat er geen materiaalverlies is en dat de levensduur van machines en gereedschappen optimaal is – Gebruikt gereedschap (manueel of machinaal) op een correcte en veilige manier 	3		<p>Heb ook aandacht voor het opruimen van de werkplaats voor men onderdelen demonteert, afval sorteren, olie en vet plekken verwijderen met detergent. Leer de cursisten ervoor te zorgen dat er voldoende plaats is om te werken zodat men veilig en efficiënt werkt.</p> <p>Let op de ergonomie</p>

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Competenties	Code OP	
	– Ontstronkt bomen		

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.10 MODULE: ONDERHOUD TUINBOUWMACHINES (M LT G078 - 20 LESTIJDEN)

6.10.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist een basisonderhoud van tuinbouwmachines en materieel die men nodig heeft tijdens zijn beroepsuitoefening uitvoeren.

6.10.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.10.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
De cursist kan op een gezonde, veilige en milieubewuste manier werken De cursist – Past de veiligheidsvoorschriften toe	2	– Basiskennis van mechanisch onderhoud – Basiskennis van veiligheidsvoorschriften – Kennis van het handgereedschap (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, ...) – Kennis van gebruiksmogelijkheden van machines die courant gebruikt worden in groen- en tuinbeheer en groen- en tuinaanleg (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, type brandstof,)	Verwijs de cursisten naar de risicoanalyse. Wijs o.a. op • Verschil minerale olie en synthetische; • Wat er gebeurt met versleten accu's; • Wat er gebeurt met oude metalen Bij het werken aan machines zoveel mogelijk gebruik maken van heftafels en takels om onszelf te ontlasten van zware lasten. Vermijden van op de knieën te werken, los- en vasttrekken van bouten gebruik maken van verlengstukken.
machines en materieel reinigen en het basisonderhoud doen De cursist – Reinigt na gebruik het materieel en de machines – Bergt het materieel en de machines op een correcte en veilige manier op – Meldt problemen aan de technicus of verantwoordelijke – Gaat zorgvuldig met het materieel om en laat het gebruiksklaar achter	6	– Basiskennis van veiligheidsvoorschriften	

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.11 MODULE: VEILIGHEID EN ERGONOMIE IN TUINBEHEER EN -AANLEG (M LT G079 – 20 LESTIJDEN)

6.11.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist aan de hand van de wetgeving met betrekking tot veiligheid, gezondheid, hygiëne en milieu op het werk gevaren herkennen, risico's beoordelen en gepast reageren. Er wordt vooral aandacht besteed aan de specifieke gevaren binnen de context van tuinbeheer en -aanleg.

6.11.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.11.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>op een gezonde, veilige en milieubewuste manier werken</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Past de veiligheidsvoorschriften toe – Gebruikt materialen, handgereedschap, machines en producten op een veilige manier – Vermijdt risico's voor zichzelf en anderen – Gaat respectvol en beleefd om met anderen – Gebruikt de persoonlijke beschermingsmiddelen op een correcte manier – Werkt op een ergonomisch verantwoorde manier – Plaatst waarschuwborden – Plaatst rijplaten indien van toepassing – Past hef- en tiltechnieken toe – Waarborgt veiligheid en kwaliteit – Voert werkzaamheden uit volgens instructie en/of opdracht 	2	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis van veiligheidsvoorschriften – Basiskennis van materialen – Basiskennis van wet- en regelgeving met betrekking tot de werkzaamheden van tuinbeheer, groen- en tuinaanleg, procedures, bedrijfsrichtlijnen – Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer en groen- en tuinaanleg – Kennis van het handgereedschap (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, ...) – Kennis van gebruiksmogelijkheden van machines die courant gebruikt worden in groen- en tuinbeheer en groen- en tuinaanleg (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, type brandstof,) – Kennis van hef- en tiltechnieken – Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde 	

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken	
De cursist kan	Competenties	Code OP		Te integreren ondersteunende kennis
			– Kennis van het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen	

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.12 MODULE: AANPLANTINGEN (M LT G083 - 40 LESTIJDEN)

6.12.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist aanplantingen uit te voeren in het kader van het tuinbeheer of tuinaanleg. Men treft de nodige voorbereidingen, plant de planten, brengt de nodige verankeringen aan en werkt af.

6.12.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.12.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>op een gezonde, veilige en milieubewuste manier werken</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Past de veiligheidsvoorschriften toe 	2	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer – Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde – Kennis van verschillende plantmethoden – Kennis van vakterminologie – Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal 	<p>Heb bij plannen lezen aandacht voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schaal en legende • Soorten plannen • Afstanden • Beplanting • Bestek • Vernoemde grondstoffen
<p>aanplantingen uitvoeren</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bewerkt de grond en maakt deze plantklaar – Spreidt meststof en/of bodemverbeteraar uit en werkt deze onder – Zet de planten uit volgens opdracht – Plant heesters, hagen, bloembollen, eenjarigen, vaste planten en bomen – Brengt de nodige verankering aan indien van toepassing (haagversterking, leidconstructies, boomverankering) 	10	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis van veiligheidsvoorschriften – Kennis van planten en hun kenmerken – Basiskennis van snoeitechnieken – Basiskennis van gebruik van meststoffen & bodemverbeteraars – Basiskennis van kenmerken van de bodem en grondsoorten 	<p>Attendeer de cursisten op :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wettelijke voorschriften inzake perceelsgrenzen • Esthetische aspecten: bomen recht plaatsen, planten met mooiste zijde in het zicht,... <p>Boompaal plaatsen voor aanplant boom. Bompaal in de juiste richting en afstand tussen paal en stam.</p>

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<ul style="list-style-type: none"> – Verwijdert bij het aanplanten verwelkte plantendelen en snoeit bij – Legt kruidachtige vegetaties aan door bezaaiing, bezoding en aanplanting – Legt houtachtige vegetaties aan – Legt water-, moeras en oeverbeplantingen aan – Brengt de mulch aan – Werkt netjes af 			<p>Kwaliteitsnormen heesters, bomen, leibomen, geënte gewassen, vaste planten</p> <p>Maak de link met de module “Plantenkennis”.</p> <p>Polymeren en hun werking: wanneer gebruiken, rol van klei houdende potgronden,...</p> <p>Verwijs ook naar de module “Snoeien”</p> <p>Verwijs de cursisten naar de risicoanalyse.</p>

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.13 MODULE: SNOEIEN (M LT G080 - 20 LESTIJDEN)

6.13.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module verwerft de cursist het nodige inzicht in de methodes, technieken en gebruikte materialen voor de snoei van struiken, heesters, jonge en kleine bomen.

6.13.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.13.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
op een gezonde, veilige en milieubewuste manier werken De cursist – Past de veiligheidsvoorschriften toe	2	– Kennis van snoeitechnieken voor planten – Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer – Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde – Kennis van vakterminologie – Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal	Bespreking op het terrein <ul style="list-style-type: none">• Stamscheuten• Sap trekkers• Hart tak• Kruisende takken• Wrijvende takken• Licht- en luchttoetreding kroon Juiste manier van snoeien met uitleg over de bastrichel, takkraag.
struiken, heesters, jonge en kleine bomen snoeien volgens de groeirichting of de vereiste vorm De cursist – Voert onderhoudssnoei uit – Snoeit klimplanten en/of leibomen zodat de plant kan verder groeien volgens de gewenste vorm – Plaatst steunpalen en verwijdert ze tijdig – Bindt nieuwe vertakkingen van klimplanten vast aan leidraden – Ruimt het snoeisel op	14	– Kennis van planten en hun kenmerken – Basiskennis van veiligheidsvoorschriften	Ter plaatse bespreken en visueel vastleggen. Verwijs naar de risicoanalyse.

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
– Gebruikt manueel gereedschap op een correcte en veilige manier			

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.14 MODULE: SCHEREN (M LT G081 - 20 LESTIJDEN)

6.14.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module verwerft de cursist het nodige inzicht in de methodes, technieken en gebruikte materialen voor het scheren van beplanting.

6.14.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.14.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
De cursist kan op een gezonde, veilige en milieubewuste manier werken De cursist – Past de veiligheidsvoorschriften toe	2	– Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer – Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde – Kennis van vakterminologie – Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal – Basiskennis van planten en hun kenmerken	Bespreking op het terrein • Hoogte • Breedte • Topiary of snoeivorm Richtingkoord recht spannen op de hoogte waarlangs men moet scheren.
aanplantingen scheren De cursist – Scheert zodat de aanplanting de gewenste vorm bekommt – Werkt met een haagschaar (manueel of gemotoriseerd) – Ruimt het snoeisel op	15	– Kennis van het scheren van hagen – Basiskennis van veiligheidsvoorschriften	Verwijs naar de risicoanalyse.

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.15 MODULE: ONDERHOUD GRASVELDEN (M LT G082 - 20 LESTIJDEN)

6.15.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist het seizoensgebonden onderhoud van een grasveld uitvoeren.

6.15.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.15.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>De cursist kan</p> <p>op een gezonde, veilige en milieubewuste manier werken</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Past de veiligheidsvoorschriften toe 	2	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van het beheer van grasvelden – Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer – Kennis van grondbewerking: spitten, frezen, ... – Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde – Kennis van vakterminologie – Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal 	<p>Bijvoorbeeld: • Heksenkringen (Marasmius oreades); • Roestziekten (Puccinia ssp.); • Rooddraad (Corticium fuciforme); • Sneeuwschimmel (Fusarium nivale); • Dollarspot (Sclerotinia homoeocarpa); • Bladvlekkenziekte (Helminthosporium vagans).</p> <p>Verwijs de cursisten naar de risicoanalyse.</p>
<p>het grasveld onderhouden</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Maait het gazon – Verticuteert het gazon – Boordt de graskanten van het gazon af – Irrigeert, indien nodig, het gazon – Bemest het gazon – Stelt machines in (zelftrekkende grasmaaier, zitmaaier, bosmaaier, verticuteermachines, ...) – Merkt ziektes en mosvorming en problemen in het gazon op en meldt ze aan de verantwoordelijke 	12	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis van veiligheidsvoorschriften – Basiskennis van gebruik van meststoffen & bodemverbeteraars – Basiskennis van kenmerken van de bodem en grondsoorten – Basiskennis van meststoffen – Basiskennis van onkruiden, ziektes en plagen 	

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.16 MODULE: GROEN- EN TUINBEHEER - KLEINE TUINEN (M LT G075 - 60 LESTIJDEN)

6.16.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist het dagdagelijkse onderhoud van een tuin uitvoeren. De cursist zal de nodige seizoensgebonden onderhoudsactiviteiten uitvoeren.

De nadruk ligt in deze module op kleinere tuinen en het onderhoud met handgereedschappen.

6.16.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.16.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
De cursist kan			
op een gezonde, veilige en milieubewuste manier werken De cursist – Past de veiligheidsvoorschriften toe	2	<ul style="list-style-type: none">– Basiskennis van lezen van eenvoudige tekeningen– Basiskennis van materialen– Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde– Kennis van vakterminologie– Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal– Basiskennis van afmetingen en oppervlakteberekening– Basiskennis van grondwerken– Kennis van het handgereedschap (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, ...)– Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer	Verwijs de cursisten naar de risicoanalyse.
kennis nemen van de opdracht De cursist – Leest/stelt zich op de hoogte van de werkopdracht – Handelt in functie van instructie en/of opdracht – Verzamelt de benodigde materialen en materieel	1		

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>De cursist kan</p> <p>de werkzaamheden controleren en opruimen</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ruimt op tijdens en aan het einde van de werkzaamheden – Controleert de eigen werkzaamheden samen met de verantwoordelijke – Rapporteert aan de verantwoordelijke – Meldt en overlegt problemen met de verantwoordelijke – Meldt gebreken, beschadigingen en onvoorziene zaken – Voert het restmateriaal dat bij de aanlegwerkzaamheden vrijkomt af – Verwerkt het restmateriaal indien van toepassing – Laat het terrein opgeruimd en verzorgd achter 	5	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van grondbewerking: spitten, frezen, ... – Basiskennis van het beheer van afwateringssystemen – Basiskennis van veiligheidsvoorschriften – Basiskennis van gebruiksmogelijkheden van machines die courant gebruikt worden in groen- en tuinbeheer (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, type brandstof,) – Basiskennis van gebruik van meststoffen & bodemverbeteraars – Basiskennis van kenmerken van de bodem en grondsoorten 	
<p>meehelpen met het transport van en naar de locatie</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zorgt ervoor dat de machines, het materieel en de grondstoffen vereist voor de uitvoering van de opdracht klaarstaan voor het transport naar en van de werf – Helpt met het in- en uitladen van materieel en grondstoffen – Zekert en beschermt de lading – Stockeert op een correcte manier het materieel en de grondstoffen in het magazijn van het bedrijf – Helpt met het vervoer van materieel en grondstoffen 	7	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis van meststoffen – Kennis van onkruiden, ziektes en plagen – Kennis van planten en hun kenmerken – Basiskennis van planten en hun optimale plaats 	
<p>helpen bij de voorbereidingen op locatie</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Voert eenvoudig egalisatiewerk uit – Verwijdert alle zwerfvuil – Verwijdert kleine constructies, verhardingen en afsluitingen 	8		

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
De cursist kan de werkzaamheden voorbereiden op locatie De cursist <ul style="list-style-type: none"> – Voert de vrijgekomen grond af en/of verplaatst de grond – Voert werkzaamheden uit volgens instructie en/of opdracht met een goede oog-handcoördinatie – Zorgt dat er weinig materiaalverlies is – Signaleert beschadigingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken 	9		
kleine tuinen onderhouden De cursist <ul style="list-style-type: none"> – Maait en ruimt bestaande vegetatie handmatig – Voert teelaarde, bomenzand en meststoffen aan en verwerkt deze – Verwijdert en voorkomt onkruid (mulchen*) – Voert het vrijgekomen onkruid af – Inspecteert planten op de aanwezigheid van ziektes, parasieten, knaagdieren, ... – Verwijdert zieke en/of dode planten – Vernieuwt de potgrond in plantenbakken – Schoont perken, tuinpaden en terrassen op (spitten, schoffelen, harken, mos verwijderen,) – Verzorgt verschillende gewassen (bevloeien, bemesten, beschaduwten, beschermen tegen storm, koude,) – Geeft potplanten water 	11		Wijs bij de manuele verwijdering van onkruid op het verwijderen met de volledige wortel.

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
afwateringssystemen, kleine bouwkundige elementen en technische voorzieningen onderhouden De cursist <ul style="list-style-type: none"> – Controleert de werking van de afwateringssystemen – Onderhoudt afwateringssystemen – Verhelpt verstoppingen zodat de afwateringssystemen optimaal functioneren – Voert eenvoudig herstelwerk uit – Meldt beschadigingen, afwijkingen en onvoorziene zaken – Lost kleine storingen op 	17		

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.17 MODULE: GROEN- EN TUINBEHEER - GROENE RUIMTES (M LT G076 - 60 LESTIJDEN)

6.17.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist het dagdagelijkse onderhoud van een tuin uitvoeren. De cursist zal de nodige seizoensgebonden onderhoudsactiviteiten uitvoeren. De nadruk ligt in deze module op grotere tuinen, openbaar groen of sportvelden.

Het onderhoud zal vooral gebeuren met gemechaniseerd gereedschap. Ook het onderhoud van waterpartijen, het assisteren bij meetactiviteiten, plantenvermeerdering en onderhoud van infrastructuur komt aan bod.

6.17.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.17.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
De cursist kan			
op een gezonde, veilige en milieubewuste manier werken De cursist <ul style="list-style-type: none">– Past de veiligheidsvoorschriften toe	2	<ul style="list-style-type: none">– Basiskennis van lezen van eenvoudige tekeningen– Basiskennis van materialen– Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde– Kennis van vakterminologie– Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal	Verwijs de cursisten naar de risicoanalyse.
kennis nemen van de opdracht De cursist <ul style="list-style-type: none">– Leest/stelt zich op de hoogte van de werkopdracht– Handelt in functie van instructie en/of opdracht– Verzamelt de benodigde materialen en materieel	1	<ul style="list-style-type: none">– Basiskennis van afmetingen en oppervlakteberekening– Kennis van meet- en waterpasapparatuur– Basiskennis van grondwerken– Kennis van het handgereedschap (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, ...)	

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>De cursist kan</p> <p>de werkzaamheden controleren en opruimen</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ruimt op tijdens en aan het einde van de werkzaamheden – Controleert de eigen werkzaamheden samen met de verantwoordelijke – Rapporteert aan de verantwoordelijke – Meldt en overlegt problemen met de verantwoordelijke – Meldt gebreken, beschadigingen en onvoorziene zaken – Voert het restmateriaal dat bij de aanlegwerkzaamheden vrijkomt af – Verwerkt het restmateriaal indien van toepassing – Laat het terrein opgeruimd en verzorgd achter 	5	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer – Kennis van grondbewerking: spitten, frezen, ... – Basiskennis van het beheer van vijvers, water(partijen), sloten en oevers – Basiskennis van het beheer van verhardingen, afwateringssystemen, kleine bouwkundige elementen, technische voorzieningen – Basiskennis van eenvoudige houtbewerkingen – Basiskennis van veiligheidsvoorschriften 	
<p>meehelpen met het transport van en naar de locatie</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zorgt ervoor dat de machines, het materieel en de grondstoffen vereist voor de uitvoering van de opdracht klaarstaan voor het transport naar en van de werf – Helpt met het in- en uitladen van materieel, machines en grondstoffen – Laadt de bestelwagen correct – Zekert en beschermt de lading – Benut optimaal de beschikbare ruimte van de bestelwagen – Stockeert op een correcte manier het materieel, de machines en de grondstoffen in het magazijn van het bedrijf – Helpt met het vervoer van materieel en grondstoffen 	7	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis van gebruiksmogelijkheden van machines die courant gebruikt worden in groen- en tuinbeheer (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, type brandstof,) – Basiskennis van gebruik van meststoffen & bodemverbeters – Basiskennis van kenmerken van de bodem en grondsoorten – Basiskennis van meststoffen – Kennis van onkruiden, ziektes en plagen – Kennis van planten en hun kenmerken – Basiskennis van planten en hun optimale plaats 	<p>Attendeer de cursisten op het maximaal laadvermogen van een voertuig en op de gewichtsverdeling.</p>

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
De cursist kan helpen bij de voorbereidingen op locatie De cursist <ul style="list-style-type: none"> – Assisteert bij meten, waterpassen en uitzetten – Voert eenvoudig egalisatiewerk uit – Verwijdert alle zwerfvuil – Verwijdert kleine constructies, verhardingen en afsluitingen 	8	– Basiskennis van veiligheidsvoorschriften	
de werkzaamheden voorbereiden op locatie De cursist <ul style="list-style-type: none"> – Tafelt de te behouden planten in – Voert de vrijgekomen grond af en/of verplaatst de grond – Gebruikt machines en hulpmiddelen op een effectieve en efficiënte manier, rekening houdend met de omgeving, en gaat er zorgvuldig mee om – Voert beschermende maatregelen voor beplanting uit – Voert werkzaamheden uit volgens instructie en/of opdracht met een goede oog-handcoördinatie – Zorgt dat er weinig materiaalverlies is – Signaleert beschadigingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken 	9		
groene ruimtes onderhouden De cursist <ul style="list-style-type: none"> – Maait en ruimt bestaande vegetatie handmatig – Voert teelaarde, bomenzand en meststoffen aan en verwerkt deze – Verwijdert en voorkomt onkruid (mulchen*) – Voert het vrijgekomen onkruid af – Inspecteert planten op de aanwezigheid van ziektes, parasieten, knaagdieren, ... – Verwijdert zieke en/of dode planten 	11		Wijs bij de manuele verwijdering van onkruid op het verwijderen met de volledige wortel.

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
De cursist kan <ul style="list-style-type: none"> – Vernieuwt de potgrond in plantenbakken – Schoont perken, tuinpaden en terrassen op (spitten, schoffelen, harken, mos verwijderen,) – Past technieken voor plantenvermeerdering en plantontwikkeling toe (pluizen, ontscheuten, toppen, innijpen, stutten, opbinden,) – Verzorgt verschillende gewassen (bevloeien, bemesten, beschaduwen, beschermen tegen storm, koude,) – Geeft potplanten water 			
vijvers en waterpartijen onderhouden De cursist <ul style="list-style-type: none"> – Schoont de water(partijen) en sloten op – Voert kleine herstellingen uit aan taluds en oevers – Verwijdert bladeren, plantenresten en afgestorven delen van planten uit en rond de vijver – Maakt de vijverfilter schoon 	16		
afwateringssystemen, verhardingen, kleine bouwkundige elementen en technische voorzieningen onderhouden De cursist <ul style="list-style-type: none"> – Controleert de werking van de afwateringssystemen – Onderhoudt afwateringssystemen – Verhelpt verstoppingen zodat de afwateringssystemen optimaal functioneren – Onderhoudt verhardingen, wegen en paden – Onderhoudt bouwkundige elementen (muurtje, brievenbus, ...) – Onderhoudt technische voorzieningen – Voert eenvoudig herstelwerk uit – Meldt beschadigingen, afwijkingen en onvoorziene zaken – Lost kleine storingen op 	17		

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.18 MODULE: WERKEN OP HOOGTE MET HOOGTEWERKER (M RBW C234 - 20 LESTIJDEN)

6.18.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist veilig werken met een hoogtewerker. Men leert om de juiste hoogtewerker te kiezen, te controleren, ermee te manoeuvreren, ermee te werken en te betreden. De nodige beschermingsmiddelen worden hierbij gebruikt.

6.18.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.18.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Competenties	Code OP	
	op hoogte werken met hoogtewerker		
De cursist		22	
	<ul style="list-style-type: none">– Kiest de juiste hoogtewerker in functie van de uit te voeren werkzaamheden– Stelt de hoogtewerker op volgens de instructies en veiligheidsregels– Voert een controle voor ingebruikname uit– Gebruikt veilig de hoogtewerker– Rijdt, manoeuvreert en parkeert– Gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) aangepast aan de werkomstandigheden	<ul style="list-style-type: none">– Kennis van voorschriften voor het veilig werken op hoogte– Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen– Kennis van maatregelen ter preventie van het vallen van personen en voorwerpen van een hoogtewerker– Kennis van voorwaarden om een hoogtewerker te gebruiken– Kennis van de juiste keuze van hoogtewerker– Kennis van het opstellen van de hoogtewerker– Kennis van het manoeuvreren met en parkeren van de hoogtewerker	<p>Besteed ruime aandacht aan de veiligheidsvoorschriften bij het werken op hoogte met de hoogtewerker.</p> <p>Hou ook rekening met de omgeving en andere personen tijdens het werken met de hoogtewerker. Leer cursisten om de werkplek voldoende af te bakenen.</p> <p>Maak eventueel samen met de cursisten een risicoanalyse op. Breng de basiskennis VCA aan die van toepassing is.</p>

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.19 MODULE: VOORBEREIDING VCA-EXAMEN WERKNEMERS (M RBW C235 - 20 LESTIJDEN)

6.19.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist de basisprincipes van veilig werken op een werkplek. Na het volgen van de module is men voldoende voorbereid om het examen VCA voor werknemers af te leggen.

6.19.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.19.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Competenties	Code OP	
	werken met oog voor veiligheid	20	
De cursist	<ul style="list-style-type: none">– Herkent en signaleert gevaarlijke situaties, neemt gepaste maatregelen bij ongelukken en meldt ongevallen en incidenten volgens interne procedures– Herkent, voorkomt en beschermt tegen specifieke risico's– Maakt onderscheid tussen gevaarlijk en niet gevaarlijke producten en afvalstoffen– Herkent asbesthoudende producten en reageert passend– Werkt ergonomisch– Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen– Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd– Gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) aangepast aan de werkomstandigheden	<ul style="list-style-type: none">– Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden– Kennis van specifieke risico's van gevaarlijke en schadelijke stoffen, elektriciteit, lawaai, trillingen, brand, explosies, ...– Kennis van voorschriften gevaarlijke producten (o.a. asbest, ...)– Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken– Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen– Kennis van (veiligheids)pictogrammen– Kennis van veiligheidswelzijnsvoorschriften– Kennis van signalisatievoorschriften	

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische werken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
De cursist kan zijn werkplek veilig en ordelijk organiseren De cursist <ul style="list-style-type: none"> – Richt de werkplaats (ergonomisch) in – Plaatst de signalisatie en brengt waarschuwingstekens aan 	21	– Kennis van voorschriften voor het veilig werken op hoogte	

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.20 MODULE: NIEUWE ONTWIKKELINGEN IN TUINBEHEER EN -AANLEG (M LT G067 - 20 LESTIJDEN)

6.20.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module maakt de cursist kennis met de nieuwste tendensen binnen tuinaanleg en -beheer. Het kan gaan om nieuwe ontwikkelingen binnen het gebruik of de keuze van machines, gereedschappen of om technieken die gebruikt worden bij het beheer of aanleg van tuinen en groene ruimtes of om nieuwe ziektes, plagen of behandelmethodes.

6.20.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.20.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>op een gezonde, veilige en milieubewuste manier werken</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> - Past de veiligheidsvoorschriften toe 	2	<ul style="list-style-type: none"> - Basiskennis van het opleidingsaanbod - Kennis van vakterminologie - Basiskennis van veiligheidsvoorschriften - Basiskennis van materialen - Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde - Basiskennis van wet- en regelgeving met betrekking tot de groen- en tuinaanleg en groen- en tuinbeheer, procedures, bedrijfsrichtlijnen 	
<p>eigen deskundigheid opbouwen</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volgt nascholingen die relevant zijn voor het beroep - Integreert de nieuwe ervaringen in de dagelijkse werksituatie 	4	<ul style="list-style-type: none"> - Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal - Basiskennis van gebruik van meststoffen & bodemverbeters - Basiskennis van snoeitechnieken voor planten - Basiskennis van kenmerken van de bodem en grondsoorten - Kennis van planten en hun kenmerken 	

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
<p>De cursist kan</p> <p>mee de recente ontwikkelingen opvolgen van nieuwe machines, gereedschappen, technieken, ziektes en plagen,... en past deze toe tijdens tuinaanleg en -beheer</p> <p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kiest mee in functie van de werkzaamheden de meest geschikte technieken, gereedschap of machine op basis van de meest recente ontwikkelingen – Gebruikt op een correcte en veilige manier nieuwe technieken, gereedschappen en machines – Bestrijdt nieuwe ziektes en plagen op aangeven van de verantwoordelijke 	18		

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

6.21 MODULE: BEHEER SPECIFIEKE TUINEN (M LT G066 - 20 LESTIJDEN)

6.21.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

In deze module leert de cursist het onderhoud uit te voeren van een specifieke tuin zoals ambertuin, Japanse tuinen, daktuinen, groene gevels, Chinese tuinen, wilde tuinen, prairietuinen, ... De specifieke aandachtspunten bij het onderhoud en beheer worden aangeleerd.

6.21.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. [Decreet volwassenenonderwijs](#)

6.21.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenen
Competenties De cursist kan	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
op een gezonde, veilige en milieubewuste manier werken De cursist <ul style="list-style-type: none"> – Past de veiligheidsvoorschriften toe 	2	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis van lezen van eenvoudige tekeningen – Basiskennis van materialen – Basiskennis van planten en hun kenmerken – Basiskennis van planten en hun optimale plaats – Basiskennis van gebruik van meststoffen & bodemverbeteraars 	
specifieke tuinen onderhoude2 De cursist <ul style="list-style-type: none"> – Neemt kennis van de opdracht – Gebruikt tuinbouwmachines en/of materiaal – Controleert de werkzaamheden en ruimt op – Bereidt de werkzaamheden voor – Voert aanplantingen uit – Bereidt de bodem voor – Schoont de tuin op – Verzorgt de gewassen in de tuin rekening houden met de specificiteit van de tuin 	26	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis van kenmerken van de bodem en grondsoorten – Basiskennis van meststoffen – Basiskennis van veiligheidsvoorschriften – Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde – Kennis van vakterminologie – Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal – Kennis van het handgereedschap (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, ...) 	

Leerplandoelstellingen			Specifieke pedagogisch-didactische wenken
Competenties	Code OP	Te integreren ondersteunende kennis	
De cursist kan			
<ul style="list-style-type: none"> - Snoeit de beplanting rekening houdend met de specificiteit van de tuin 		<ul style="list-style-type: none"> - Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer - Kennis van grondbewerking: spitten, frezen, ... - Kennis van gebruiksmogelijkheden van machines die courant gebruikt worden in groen- en tuinbeheer (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, type brandstof,) - Kennis van onkruiden, ziektes en plagen 	

N.B.: de bovenstaande leerplandoelstellingen moeten samen worden gelezen met de [context](#), [graad van autonomie](#) en [verantwoordelijkheden](#) zoals omschreven in de algemene doelstellingen van de opleiding onder hoofdstuk 6.

